

"גשר מכנסם הקדושה", על שפת אואז. אנו עומדים על סף מדינה עברית. אין יודע
 עדיין כמה המשך תקועת המעבר, ואם הממשלה האנגלית תקבל עצה ועדת המנדטים ו"תקנסן"
 בטרם "תסדן". המאורעות בשוויצריה קידמו בלי ספק את ביצוע התכנית. סגורין וגנץ עבר
 המרכז שוב ללונדון - ואם ירושלים של ווקום וחג' אמין לא תעכב את הקריעה, נעמוד
 בקרוב לפני דיון רציני על הגבולות ותנאי החוזה. הצפויות לנו בשטח זה אפתעות כרות
 ולהיפך?

ועדת המנדטים, כדו"ת של הועדה המלכותית, ביצרה בדרך כלל עמדתנו הפוליטית -
 האימפריאליסטית. לערבים יש מדינות ערב - ליחודים אין כל - עד היום נשטעה סענה זו
 רק בפינו, עכשיו זוהי הלכה פסוקה במשנת גנץ.

הבידורים שהיו לנו בירושלים, ח"א, לונדון וצורין כמעט מיצו את מרמת הגבוהין ושאר
 תנאי המדינה. אבל עד היום כמעט שלא עמדנו על שאלת-היסוד של המדינה היהודית לאחר
 הקמתה. מה יהיה ~~XXXXXX~~ אופיה של המדינה היהודית לאחר הקמתה. מה יהיה אופיה של המדינה
 ועל פי איזה קו תשק פעולתה?

בועדה הפוליטית של הסוכנות שאל מרופ' שפירא: מדינה "יהודית" - על שם מה? בטום
 שחיה "כנסיה" רשמית יהודית? משום שכך יהודים ייהנו מזכות אזרח? משום שהרוב יהיה
 יהודי? גולדמן ואחרים ניסו לענות - והחסיאו.

צדק כמובן גולדמן שבמדינה יהודית ישלוש חומש-מצטנן. הדת לא תהיה כפויה, ובכלל
 לא תוכר "כנסיה" רשמית. הערכים כיהודים יהיו אזרחי המדינה ושיוון גמור ישלוש
 בקרב כל החושבים. המדינה תהיה יהודית - באשר הרוב יהיה יהודי, והוא יטביע חותמו
 במדינה.

אך העיקר חסר בהסברה זו. שווי אומי ליברלי למדינה היהודית אינו עושה אותה עדין
 למדינה "יהודית". זוהי מדינה ליברלית של יהודים. המדינה אשר תקום תהיה יהודית

באשר הפקידה, יעודה, מטרתה יהיו יהודים. לא מדינה של יהודים היושבים בארץ - אלא מדינה ליהודים, לעם היהודי מדינה המיועדת לקלוט עליה יהודית ולפתור עם גירולה והתרחבותה את שאלת העם היהודי. לא שיטה פוליטית וחברתית זו או אחרת - אלא העודתה ההיסטורית תקבע את המשטר והמדיניות של מדינתנו: זוהי התעודה הציונית. המשטר שישלם במדינה היהודית יהיה משטר ציוני - או המדינה לא תכון. מבנה המדינה, חוקתה, סמלה, יחסיה הפנימיים והחיצוניים - הכל יכוון למטרה אחת: קליטת הסוגים בארץ ישראל.

למטן הרבה שנים, ואולי למטן דורות, תהא זו מדינה יחידה במינה: מדינה הדואגת לא רק לאלה שיושבים בחוכה, אלא לכל אלה העלולים, הרוצים, הזקוקים והעמידים להתישב בחוכה. זוהי הבחינה הקובעת, המכריעה של המדינה המוצעת: היא עתידה למלא את שליחותה אך ורק אם תשמש מכשיר להגשמת הציונות. וכל המדיניות העתידה של מדינתנו תבחן קודם כל כענה-מידה זהו הדרך, החוק, המענה, הקו שעומד לדיון - המסייע הוא להתרחבת קליטת העליה במדינה ובארץ או לא?

כבחינה זו אני דן על שאלות-היסוד הפנימיות של המדינה.

א. יחסינו לערבים.

קודם כל לערבים שבחוץ המדינה. תחנך רק התנהגות אחת של מדינה יהודית עם תושביה הערבים: כאילו היו הערבים יהודים. בשרותי המדינה, בחנוך, בריאות, פקידות, עבודות ממשלה - חוק אחד לערבי וליהודי. לא מדיניות של "מאזן" ושל אמונים - אלא כל אזרח לפי צרכיו ולפי יכולתו. חנוך כללי לכל ילדי הערבים - כלילדי היהודים. פיקוח המדינה על החנוך של היהודים ושל הערבים יחד - לשם הכנתם מינימלית סמלית (היגיינה, ידיעות, הכשרה) ואבטומטיה של תורים בכיוון החינוך ובחוסמת למעלה מהמינימום.

הרחבת רשת קצת חולים ומוסדות בריאותיים אחרים בכל כפר ערבי, כבכל מושבה יהודית. הדרכה היגיינית לאמנות, חתנות בריאות בכל מחוז ומחוז. משלוח רופאים וחובשות לכל שטח; מפעלי הבראה ויבוש בכל קצות המדינה על חשבון הממשלה והשלטונות האבטומטיים של הכפרים או המחוזות.

בקבלת פקידים - יבאן וכן הכשון של המועד ולא גזעו. בכחונתו - מבאן גם הנאמנות למדינה. פקיד ששרח או פעל - יודע בלא רחמים מכהונתו, בין יהודי ובין ערבי.

המטה גדעית המונה בין החטאים הפליליים ותענש בכל חומר הדין. עתון עברי או ערבי שיחרר ריב בין יהודים וערבים, ישמין או יעליב או יגרה יצרכים גזעיים - יובא בפלילים.

בעבודות הממשלה יקבע שכר אחד בכל מקצוע וענף - ויהיה העובד יהודי או ערבי, במשק הפרטי יקבע שכר עבודה מינימלי - ועד שהמשק היהודי והערבי ישאו בחנאי עבודתם - ייחנה המשק שחנאי עבודתו הוגנים ועדיפים מחסות המדינה. הבחינה תהיה לא אם העובדים הם יהודים או ערבים: אלא אם חנאי העבודה הוגנים או לא.

המדינה היהודית תאסור כל "עליה" ערבית, ותגרש בלי רחמים כל עולה זר.

שיטת הפיקוח בבחי החרושה ומלאכה ופרדסים תכטיח בין השאר שרץ אזרחי המדינה ועולים יהודים יהיו עסוקים בעבודה כל מעביד שיעסיק זר בלתי לגלי - יענש. אם יהיה הכרח - תומקן שיטת מעורר זהות לכל שכיר. כל אפשריות העליה תהיינה שמורות במדינה אך ורק ליהודים, ושום יוצא מן הכלל לא יתכן מיסוד עקרוני זה. אולם לגבי העובדים הערבים שבמדינה - יתנהבו כמו לגבי עובדים יהודים. מיסול חרווה בין שחי רמות תחיים בחקופת הזמן הקצרה ביותר - זה יהיה קו המדיניות ביחס לשאלת העבודה העברית - הערבים.

עם הקמת המדינה העברית משחנה כל האספקט של שאלת העבודה. העבודה העברית לא תמצא עוד במצב של דיפנסיבה כאשר במסטר הקודם. המדינה תכטיח את העבודה העברית כיסוד ראשוני של מדיניות העליה, היא תאמץ ותגביר בכל כוח המדינה את העליה היהודים, ותמנע בכל תוקף המשטרה והצבא והמאסר כל עליה זרה, חוקים סוציאליים יביאו לידי השוואה מודרנה של רמת תחיים ותנאי העבודה, ויגינו על המשק שמקיים תנאי עבודה הוגנים. בחקופת המעבר יהיה עוד צורך להגן על העבודה העברית בחקלאות ובגין, וכמו כן אי-אפשר יהיה במשך תקופה לא מסוימת להתעלם מצרכי הבטחון. בחיים המדיניים אין לקבוע דוגמות מאובנות. עד יהחיים יתיצבו במדינה ישלטו מזמן לזמן חוקי-חירום, אולם הקו "הגנרלי" של מדיניותנו הערבית ברור לדעתי: יחס לערבי מדינתנו כאילו היו יהודים.

קו זה מחויב לא רק מחוץ העקרונות המוסריים של הנועחנו. אף לא רק מחוץ החשבות עם מצב היהודים בארצות הגולה. התפקיד הציוני של המדינה לא יחמלא בלי רכישת אמון הערבים שבהוכנו וידידות הערבים שסביבנו. גם בסחון המדינה וגם אפשרות התפשטותנו בארץ מוהנימסכלחנו ומכשרוננו לרכוש אמון וידידות הערבים. הישוב הערבי שבמדינה היהודית יהיה המנוף לסידור יחסינו עם מדינות שכנינו.

אין זאת אומרה שמדינתנו לא תגלה חוקף וכוח בשעת צורך. נאבד כל שנים של יחסי דורות אם לא נגלה כוח ויד חזקה. ערכי מורע, פסית, מרגל, בוגד, מועל - יהרס ויענש בלא רחמים. אך זו תהיה גם מנת חלקו של עברין יהודי מסוג זה.

- - - - -

רמז, קפלן, לונר, ויפרוקין באו לבקרני. הביאו לי מכתב משלוש אש. עודנו מחכה לי בפריס, אך אם לא יעלה בידו לראותני הוא מבקש ממני בכתב לדחות נסיעתי לאמריקא. כנראה שאנני וורבורג באו אחו בדברייט בענין זה. חטסוני כאבים נוראים בגבי - ואיני יכול לנוע. כשאני יושב - איני יכול לעמוד, וכשאני עומד איני יכול לשבת. רמז אומר שזהו אישים. בקריאת שם אין הרבה נחמה. כאב זה לא טעמתי מימי.

פריס, 27.8.37

מכיון שכאבי לא עברו החלטתי לשוב העירה. בערב בא אש לראותני. נחראה עם אנשי וורבורג. כועסים עלי על שהמנעלתי על אנגליה בנאוטי בקונגרס (?) רואים בעין רעה נסיעתי לאמריקא - ולדעה אש מוטב לי לא לנסוע עכשיו, ביחוד לא באניה אחת עם וורבורג.... סיפרתי לו שלטני צאתי מירושלם קבלתי איווזה מהקונסול האמריקאי, וויזה זו מספיקה לי. מסרתי לו מטרח הנסיעה (פגישת עם ל.ד.ב. וחבריו).